

FIȘA DISCIPLINEI (FUNDAMENTELE EDUCAȚIEI INCLUZIVE)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclul de studii	MASTERAT
1.6 Programul de studii	CONSILIERE ȘI INTERVENȚIE PSIHOPEdagogică ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ
1.7 Anul universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	FUNDAMENTELE EDUCAȚIEI INCLUZIVE					
2.2 Cod disciplină	CIPSI111					
2.3 Titularul activităților de curs	LECT.UNIV.DR. DAMIAN TOTOLAN					
2.4 Titularul activităților aplicative	LECT.UNIV.DR. DAMIAN TOTOLAN					
2.5 Anul de studii	1	2.6 Semestrul	I	2.7 Tipul de evaluare	Ex	2.8 Regimul disciplinei */**
						DF/ DOB

* DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară, DAP – disciplină de aprofundare, DSI – disciplină de sinteză, DCA – disciplină de cunoaștere avansată

** DOB – disciplină obligatorie/impusă; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 aplicații***	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					97
Distribuția fondului de timp					[ore]
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs,, notițelor, bibliografie minimală recomandată					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Pregătire pentru prezentări sau verificări					15
Pregătire pentru examinarea finală					2
Alte activități: consultații					
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

*** S - seminar; L - laborator; P - proiect

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de rezultate ale învățării	Nu este cazul

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu echipamente de videoproiecție. Se vor pune la dispoziția studenților materiale în format electronic power point, word, pdf,
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*	Materiale, mijloace, instrumente de lucru disponibile în format tipărit, electronic, audio-video pentru exemplificări și demonstrații.

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea masteranzilor cu problematica și noțiunile specifice disciplinei <i>Fundamentele educației incluzive</i>
6.2 Obiectivele specifice	• Să identifice principalele demersuri care au condus la statuarea educației copiilor cu cerințe speciale în sistem incluziv; • Să analizeze procesul incluziunii școlare a copiilor cu cerințe educative speciale din perspectivă psihologică, pedagogică și socială; • Să opereze cu principalele concepte specifice educației incluzive și pedagogiei diversității; • Să definească principalele repere strategice privind proiectarea și susținerea unui curriculum diferențiat în condițiile educației incluzive; • Să-și imagineze un posibil scenariu didactic în condițiile desfășurării activităților educative cu o clasă în care se aplică strategii diferențiate de învățare.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Masterandul/absolventul: - Definește și operează cu sintagme și concepte din domeniul incluziunii sociale și educaționale a copiilor și tinerilor aflați în situație de risc de excluziune și abandon școlar; - Explică specificul dezvoltării psihosociale a copiilor și tinerilor cu cerințe speciale; - Operează cu constructele teoretice privitoare la consilierea educațională;

Aptitudini	Masterandul/absolventul: - Promoveaza prevenirea, depistarea timpurie si gestionarea problemelor copiilor, punând accentul pe întârzieri si tulburari de dezvoltare, probleme comportamentale, dizabilități, stres social, tulburari psihice, inclusiv depresie si tulburari de anxietate. - Asigura un mediu care sprijina si apreciaza copiii si îi ajuta sa-si gestioneze sentimentele si relatiile cu ceilalti. - Evalueaza diferitele aspecte ale nevoilor de dezvoltare ale copiilor si tinerilor. - Monitorizeaza progresele elevilor si studentilor si le evalueaza realizarile si nevoile. - Identifica dificultatile de învățare si reusitele în învățare ale elevilor si studentilor. Selecteaza strategii de predare si de învățare care vin în sprijinul nevoilor si obiectivelor individuale de învățare ale elevilor. - Recomanda metode de predare si modificari fizice ale salilor de clasa pe care personalul didactic le poate pune în aplicare pentru a facilita tranzitia elevilor cu nevoi speciale. - Identifica nevoile elevilor si studentilor în materie de educatie pentru a contribui la elaborarea programelor scolare si a politicilor educationale.
Responsabilitate și autonomie	Masterandul/absolventul: - Planifică adecvat resursele în vederea realizării planului de intervenție personalizat; - Elaborează documentația pentru realizarea planurilor de servicii individualizate; - Dezvoltă și gestionează adaptările curriculare individualizate; - Dezvoltă și gestionează parteneriatele dintre membrii echipei multidisciplinare și tutorii legali ai elevilor cu CES; - Manifestă flexibilitate prin disponibilitatea de a explora rezultatele evaluărilor psihologice și de a analiza și propriile prejudecăți - Elaborează documentația pentru evaluarea și intervenția educațională în conformitate cu prevederile legislative - Planifică adecvat resursele în vederea realizării unui demers validat științific de evaluare și intervenție psihologică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Contextul apariției educației incluzive pentru persoane cu dizabilități	Prelegerea Conversația euristică Discuția Dezbaterea Problematizarea Exercițiul	2
2. Integrare – incluziune – diferențiere; delimitări conceptuale, perspectivă teoretică și relevanță practică.		2
3. Abordari teoretice ale educației incluzive. Concepte conexe ale educației incluzive.		2
4. Educație integrată și/sau educație incluzivă?		2
5. Elemente de management al educației incluzive.		2
6. Modele și servicii de susținere a educației incluzive în lume.		2
7. Implicații teoretice și manageriale ale incluziunii școlare.		2

Bibliografie

- Ainscow, M., (1991), *Effective Schools for All*, David Fulton, London.
- Beattie, J., Jordan, L.A., Algozzine, B. (2006), *Making inclusion work*, Corwin Press:Thousand Oaks.
- Booth, T., Ainsow, M., (2007), *Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și a participării tuturor copiilor la educația de masă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Daunt, P. (1993), *Education for children and youngsters with special needs in Western Europe*, Cambridge.
- Gherguț, A. (2001). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Editura Polirom, Iași.
- Gherguț, A. (2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Ed. Polirom, Iași.
- Gherguț, Alois (2013, 2007, 2005), *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași.
- Gherguț, Alois (2016), *Educație incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași.
- Gherguț, Alois (2016), *Educație incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași.
- Hall D.M., Hill, P.D. (1996). *The child with a disability*, Blackwell Science, UK.
- Heward, W., (1996). *Exceptional children. An introduction to Special Education*, Englewood Cliffs, New Jersey Columbus, Ohio.
- McNamara, S., Moreton, G., (1997), *Understanding Differentiation. A teachers guide*, David Fulton, London.
- Norwich, B., (1996), *Special Needs Education or Education for All: connective specialisation and ideological impurity*, British Journal of Special Education, v.23, no.3.
- Radu, I.T. (1978), *Învățământul diferențiat. Concepții și strategii*, E.D.P., București.
- Ungureanu, D. (2000), *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara.
- Vrășmaș, T.(2001), *Învățământul integrat și/sau incluziv*, Editura Aramis, București.
- *** Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, UNICEF și RENINCO România, București, 2000

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* *Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Documente si evenimente sub egida ONU care au condus la aparitia educației inclusive.	Dezbateri. Aplicații. Studii de caz	1
2. Documente naționale și internaționale de referință care reglementează statutul și practica educației speciale/ incluzive.		1
3. Egalizarea șanselor și educația integrată. Exemplificări.		1
4. Ilustrarea fenomenului compensării în contexte integrate – studiu de caz.		1
5. Niveluri și forme ale integrării/ incluziunii școlare.		1
6. Servicii și forme de sprijin în educația incluzivă în România.		1
7. Echipele de sprijin pentru învățare în școli.		1
8. Managementul relațiilor de cooperare dintre școlile speciale și cele obișnuite.		1
9. Provocări și învățăminte privind educația incluzivă.		1
10. Educația incluzivă și provocarea diversității la clasă.		1
11. Educația cerințelor speciale și școala incluzivă.		1
12. Elaborarea unui proiect educativ individualizat Adaptarea și diferențierea curriculară. Aplicații		1

13. Incluziunea școlară și noile tehnologii asistive/de acces		1
14. Prezentare de proiecte.		1

Bibliografie

Ainscow, M., (1991), *Effective Schools for All*, David Fulton, London.

Beattie, J., Jordan, L.A., Algozzine, B. (2006), *Making inclusion work*, Corwin Press:Thousand Oaks.

Booth, T., Ainsow, M., (2007), *Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și a participării tuturor copiilor la educația de masă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Daunt, P. (1993), *Education for children and youngsters with special needs in Western Europe*, Cambridge.

Gherguț, A. (2001). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Editura Polirom, Iași.

Ghergut, A. (2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Ed. Polirom, Iași.

Gherguț, Alois (2013, 2007, 2005), *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași.

Ghergut, Alois (2016), *Educație incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași.

Ghergut, Alois (2016), *Educație incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași.

Hall D.M., Hill, P.D. (1996). *The child with a disability*, Blackwell Science, UK.

Heward, W., (1996). *Exceptional children. An introduction to Special Education*, Englewood Cliffs, New Jersey Columbus, Ohio.

McNamara, S., Moreton, G., (1997), *Understanding Differentiation. A teachers guide*, David Fulton, London.

Norwich, B., (1996), *Special Needs Education or Education for All: connective specialisation and ideological impurity*, British Journal of Special Education, v.23, no.3.

Radu, I.T. (1978), *Învățământul diferențiat. Concepții și strategii*, E.D.P., București.

Ungureanu, D. (2000), *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara.

Vrășmaș, T.(2001), *Învățământul integrat și/sau incluziv*, Editura Aramis, București.

*** Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, UNICEF și RENINCO România, București, 2000

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Prezența obligatorie la minim jumătate dintre activitățile desfășurate. Condiție de intrare în examen	Evaluare continuă orală	Nu se alocă punctaj pentru prezențe (prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială).
	Cunoașterea conținutului tematic al disciplinei	Evaluare scrisă și orală	60%
9.5 Aplicații* <i>*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei</i>	Realizarea și prezentarea unui proiect/referat	Evaluare scrisă și orală	30%
Din oficiu			10%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			

Inițierea de bază și înțelegerea complexității integrării și/sau incluziunii educaționale, în diverse forme și contexte.

Operarea cu conceptele de bază specifice educației incluzive.

Elaborarea de proiecte didactice și educaționale care să valorifice practicile incluzive.

Data completării,

Titular activităților de curs,
Nume/Prenume /Semnătura

Titular aplicații,
Nume/Prenume /Semnătura

28.09.2025

Lect. univ. dr.
Totolan Damian

Lect. univ. dr.
Totolan Damian

Data avizării în Departament,

Director de Departament,
Nume/Prenume /Semnătura

30.09.2025

Lector univ. dr.
Mariana Floricica Călin

Decan,
Nume/Prenume /Semnătura
Conf. univ. dr. Raluca Silvia Matei